

ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ
ΥΕΣΕΛÉ
ŠΚΟΛΨ
ΑΝΤΙΚΑ

OLYMPIJSKÝ ČASOPIS VESELÉ ŠKOLY

2011/2012

Olympiáda 2011/2012

Antika

Milé děti, milé slečny, milí mladí muži, milí rodiče, milí příbuzní, milí přátelé Olympiády Veselé školy, milí čtenáři tohoto časopisu!

V době, kdy nevíme, zda naše kultura, civilizace a hodnoty budou mít dalšího trvání, jsme se rozhodli obohatit spolu se soutěžícími naše znalosti, vědomosti a zážitky dobou, jež je naší kultury kolébkou. Je to doba ANTIKY.

Antika nás nepřestane uchvacovat bájnými legendami, vrcholnou krásou a vznešeností umění, objevy vědění, nadčasovostí i položením základů téměř všeho, co umíme. Především se ale v době antiky narodil a žil Kristus Pán, náš Zachránce.

Cele se nasad'te do poznávání, pochopení a získání alespoň některé antické dovednosti, aby i z vás byli velikáni!

V letošním ročníku dokončíme Olympiádu pro I. i II. stupeň 31. ledna 2012. Odměnou vítězům budou především nabyté dovednosti a ctnosti, ale též sláva, uznání, medaile, vavřínový věnec vítězů. Dále pak podle portrétu nejlepšího olympionika dle vzorů antiky bude zhotovena bysta a vystavena u vstupu do školy. Každý, kdo vytvoří skvělé dílo, bude mít přístup do truhlice pokladů.

Vítězná třída II. stupně se vydá na plavbu vytápěným parníkem na Vltavě v lednu 2012.

Ať žije Olympiáda Veselé školy!

Obsah

Olympiáda 2011/2012.....	1
Antika.....	1
Původ olympijských her.....	3
Báje, legendy a hrdinové.....	4
Prorok či Sibyla.....	5
Křídla.....	5
Amfiteátr.....	6
Přírodopis.....	7
Antická mapa.....	7
I tvůj mozek si rád zacvičí.....	8
Sfinx aneb Záhadné hádanky.....	9
Život Ježíše Krista v obrazech.....	10
Písmo antické.....	11
Antická hudba a hudební nástroje té doby.....	11
Církevní otcové.....	12
Mozaika.....	14
Matematika v tóze.....	15
Antická hygiena.....	15
Koňohrátky a vozatajství.....	16
Kalokagathia – v krásném těle dobrý duch (TV).....	17
Soutěže pro druhý stupeň.....	18
Antika u nás ve škole.....	18
Vědomostní soutěž.....	19
Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem!.....	19
Veni, vidi, vici!.....	19

Původ olympijských her

Vážení a milí olympionici, milí rodiče!

Všichni známe dnešní podobu olympijských her. Ale odkud vlastně vzešly? Jak vypadaly ty opravdové olympijské? V této sekci vítám všechny zájemce o historii. Všechny ty, které baví hledat a bádát v počátcích, zjišťovat, jak vše začalo.

Teoretická část:

Zhotov brožuru či knížku, do které shrneš informace o původu olympijských her. Zde je několik otázek, které můžeš použít jako kostru své práce.

- Kdy se odehrály první olympijské hry?
- V jakém to bylo městě? Jak to město v dané době vypadalo? Kolik mělo asi obyvatel, co všechno již tenkrát obyvatelé uměli a co dělali...
- Kdo byl vládce a jaká byla politická situace? Co vládce směl, porovnáš-li to s našim prezidentem?
- Kdo byli účastníci her? Účastnili se dobrovolně? V jakém oděvu? Co dostali za odměnu vítězové? Kolik asi bylo účastníků a z jakých zemí?
- V jakých disciplínách se olympionici utkávali? Kolik bylo disciplín? Jaká z nich ti přijde zajímavá?
- Kdo byli diváci? V jakém chodili oblečení? Nosili bojovníkům nějaké dárky?

Praktická část:

Zhotov model nebo obraz původního antického olympijského stadionu. Vyjdi z dohledatelných zdrojů a dále použij vlastní fantazii. Použít můžeš jakýkoli materiál, formát je libovolný.

Obě práce odevzdej do 15. ledna.

Markéta Hlaváčová

Báje, legendy a hrdinové

Milý olympioniku,

zvu tě do světů legend, bájí a příběhů, nad nimiž se nám tají dech, nad nimiž nám rozum zůstává stát či v nichž nacházíme sami sebe, když se vžijeme do příběhu.

Slyšel jsi o příbězích Hérakla, Achilla, Afrodité, Neptuna či Hydry? Víš něco o bájně Kolchidě, lodi Argonautů, zahradě Hesperidek? Víš o tajemném podsvětí? Jaký pes dokázal hlídat jeho brány? Pamatuješ si, či hlava byla na každé římské bráně? S jakou zbraní bojoval který hrdina? Co to je pás svůdnosti a kdo ho nosil? Co to může být ambrosie? Kde sídlili bohové, než přišel jediný Bůh? Jak se dala zabít Medúza? Kdo miloval Evropě? Koho milovala Echó? Kdo to byl Paris? Můžeš se podívat do labyrintu, nebo se setkat se Sfingou? Je mnoho a mnoho otázek a já doufám, že ony nádherné příběhy znáš. Pokud ne, požádej, ať ti je někdo sdělí či si je přečti v knihách nebo přijď za mnou, ráda ti je budu vyprávět.

Ale nyní k úkolům:

1. Vyber si příběh, legendu, báji z antiky, která je ti nejbližší.

2. Vytvoř artefakt z tohoto příběhu.

Například můžeš vytvořit zlatá jablka ze zahrady Hesperidek, Héraklův kyj, Merkurovy okřídlené sandály, Venušin pás svůdnosti, Zlaté rouno z Kolchidy, Neptunův trojzubec, Plutovu přilbici neviditelnosti, Prométheův oheň, Saturnovu hlavu se dvěma tvářemi...

3. Zapiš krásným písmem na pergamen, papyrus či hliněnou tabulku ódu na hrdinu či hrdinku, kteří artefakt nosili.

Vše vytvořené mi přines do 16. ledna 2012 do ředitelny. Moc se těším, že díky tvé práci budeme mít ve škole vzácný poklad, který nám pomůže zvládnout všechny situace. Proto tě, drahý olympioniku, prosím, abys tvořil s vědomím, že poklad má vydržet staletí, ba tisíciletí a má mít moc, kterou budeš v ódě opěvovat.

Jana Válková

Prorok či Sibyla

Žádný antický hrdina se nepustil do svých dobrodružství, aniž by navštívil některého z věštců či věštkyň. Proroci a Sibylly, jak se do budoucnosti vidoucím také říkalo, poodhalili závoj tajemství věci příštích a hrdinové věděli, do čeho jdou. Protože v současnosti se nám těchto lidí nedostává, musíme si často posloužit sami.

Úkolem tvé olympijské práce je proniknout mlhou obestírající tvou vlastní budoucnost a nahlédnout do doby, kdy ti bude 18 let a staneš se dospělým.

Zadání práce:

- 1) Než začneš pracovat, odlož veškerý strach a obavy, buď "dobrým prorokem".
- 2) S nadějí si promítni svá přání, sny a potřeby, zvaž je, zda jsou pro tebe i tvé blízké dobré a uskutečnitelné.
- 3) Svoji vizi zhmotni do práce, ve které si odpovíš na tyto otázky:
  - a) Jak budu vypadat ?
  - b) Jakým budu?
  - c) S kým budu?
  - d) Kde budu?
  - e) Co budu dělat a jak se budu bavit?

Svoji práci odevzdej do 13. 1. 2012.

Přeji ti mnoho úspěchů

Petr Válka

Křídla

Kdo z vás by chtěl létat, určitě se přihlásí. Dávno před vámi to zkoušeli Daidalos a Ikaros.

Váš úkol :**Vyrobte veliká křídla, která půjdou připevnit na vaše paže a vydrží mávání.**

Zda budou tak dokonalá, že poletíte, záleží jen na vás. Na konstrukci můžete použít modelářské špejle, lišty, výztuže. Potah – papír, lehký textil, mikroten či peří.

Součástí úkolu bude přiložená dokumentace: nákres, popis výroby, foto s křídly v terénu.

Předpokládá se i společná prezentace křidel na školním plese v Lucerně.

Ivan Látal

Amfiteátr

(amfí – kolem, theatron – divadlo)

Divadlo se hrálo již v antickém Řecku. Videozáznamy sice nemáme, ale dochovaly se divadelní hry, dodnes užíváme názvosloví a členění řeckého dramatu.

Zachovaly se i prostory, kde se divadlo hrálo pod širým nebem – amfiteátry. Stupňovité hlediště ve tvaru podkovy kolem orchestry. Nebyly to žádné komorní scény, do hlediště se vešlo i několik tisíc diváků. Na svou dobu byly špičkově technicky vybaveny. Odpovídaly současným požadavkům na dobrou akustiku.

Možná že někdo z vás amfiteátr navštívil o dovolené. Pokud ne, otevřete encyklopedie, pro pátrejte a dejte se do práce. Kdo navštívil výstavu scénografie Pražské quadriennale, bude mít možná jasnější představu.

Čekají vás dva úkoly :

1. Staňte se architektky a vytvořte maketu amfiteátru z papíru.

(O rozměrech maximálně 30x20cm)

Inspirace : www.porigami.com

2. Staňte se scénografy.

Scénograf je výtvarník, který navrhuje divadelní scénu, ve které se hra odehrává.

Scéna je to, co spatříte v divadle po vytažení opony.

Buďte střízliví ve výrazových prostředcích. Značného dojmu z navrhované scény se dá docílit jednoduchými prvky a dobrým nápadem.

Váš návrh divadelní hry může být zcela současný a moderní, ale musí vycházet z možnosti prostředí amfiteátru, který jste vyrobili.

Kdo si netroufá navrhnout a vyrobit divadelní scénu, může na jeviště amfiteátru umístit nau-machie - to byly **napodobeniny námořních bitev**, kterých bylo v historii Řecku mnoho. Na to je potřeba nastudovat historické lodě.

Práce odevzdejte prosím do pátku 13. ledna 2012. Zdařilé užívání vlastních mladých očí, uší, mozků a jejich „nástavců“ – tužky, štětce, nůžek, fotoaparátu, PC a kopírky vám přeje

Ivan Látal

Přírodopis

Mladí přírodovědci, chemici, básníci i malíři, stýská se vám po prázdninových táborečích? Vzpomínáte na koupání v horkých letních dnech? Užili jste si běhání na boso v trávě? Stavěli jste hrady z písku? Nebo už spíš přemýšlíte, jak budete pouštět draka?

Tak a teď se, milí olympionici, přesuneme mnohem dál než do uplynulých prázdnin...Půjdeme v čase zpět o více než dva tisíce let, až do starého Řecku. Ve starém Řecku lidé také znali oheň, vodu, zem i vzduch. Řekové tyto živly nejen znali, ale dokonce i považovali za něco, z čeho vznikl svět. Někdo se domníval, že svět vznikl z ohně. Jiní dávali přednost vzduchu. Ostatní více věřili, že svět vznikl z vody nebo země. Skoro jako by to vypadalo, že některý ze živlů stvořil svět jako nějaká bytost, nebo dokonce Bůh.

Teď vás poprosím o návrat z naší cesty do minulosti sem do dnešních dní. Pokusme se na chvíli podívat na oheň, vodu, zem nebo vzduch jako na bytost, nymfu, kterou můžeme oslovit. Které můžeme namalovat obrázek nebo třeba napsat děkovný dopis. A teď to nejdůležitější: My tu možnost během této Olympiády máme! My můžeme nakreslit obrázek nebo napsat dopis našemu živlu, který máme rádi.

Chcete-li tedy využít této jedinečné šance, tak si prosím vyberte jednu z možností:

1. Napište legendu o stvoření světa vaším živlem na krásný papír. Doplňte ilustracemi.
2. Napište svému živlu dopis. Pište čitelně, krásným písmem na formát A5 a vložte do malé obálky.

Přeji vám hodně úspěchů a radosti a těším se na vaše živly.

David Červený

Antická mapa

Olympijský úkol pro první stupeň

Zkus si představit, jak asi vypadala mapa, kterou v době antiky používali námořníci, panovníci, vojevůdci a obchodníci.

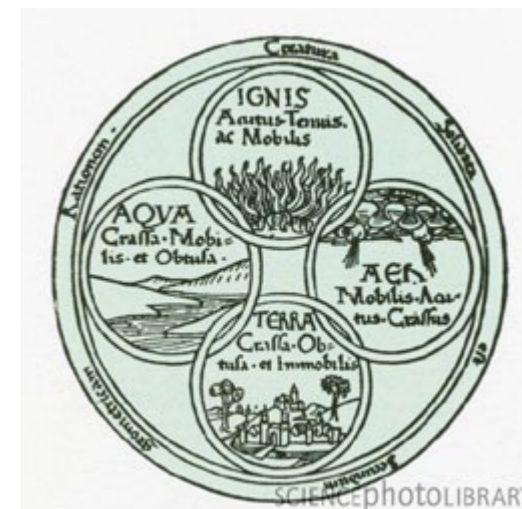
Vypadala asi trochu jinak, než jak vypadají mapy dnes.

Tvůj úkol:

Na čtvrtku A3 nakresli mapu Itálie nebo Řecku. Zkus mapu nakreslit tak, aby vypadala jako v době antiky. Hodnotí se především umělecký dojem. Povoleny jsou pastelky, vodovky, tuše, fixy, vlepování. Nejlepší práce budou vystaveny.

Svoji práci na zadní straně podepiš a uveď také třídu. Pak ji dej své paní učitelce třídní (panu třídnímu) a oni mi práci předají. Práci odevzdej nejpozději do pátku 6. ledna 2012.

Petr Kožíšek

I tvůj mozek si rád zacvičí

aneb Okénko do světa antických deskových her

Milí stratégové a myslitelé,

získáváte fantastickou příležitost zvýšit inteligenci národa, svých přátel či svou vlastní a zároveň prožít spoustu legrace i napětí! Ptáte se jak? Odpověď zní: objevte krásy antických deskových her, hrajte je, naučte i další kamarády jejich pravidlům.

V antice se dbalo o krásu těla i ušlechtilost duše. Svou bystrost si Řekové a Římané brousili na strategických hrách, zatímco pro chvíle oddechu si vybrali třeba hru v kostky. Zkusíte to také? Zjistěte proto co nejvíce antických her a jejich pravidel.

Když se dočtete, že některé hry se hrály ve starověkém Egyptě (třeba vrhcáby neboli backgammon), ale nebudete si jisti jejich oblibou v Athénách a Římě, bez obav je do své práce zařadíte. Pravděpodobnost, že antičtí Řekové a Římané znali i hry z Egypta, Sumeru a dalších starověkých civilizací, je dost vysoká.

Kam se vydat? Kromě prostudování různých příruček doporučuji také navštívit nějakou zajímavou instituci sídlící v naší krásné Praze - zkusit se poptat v Italském kulturním středisku nebo zavítat do Klubu deskových her.

Na konci vašeho bádání vás čekají dva úkoly:

1. Sepište seznam shromážděných her – uveďte vždy název, stručný popis pravidel a herního plánu. Můžete je uspořádat do malého sborníčku.

2. Jednu z her si vyberte, vytvořte její herní plán a vše potřebné. Zahrajte si ji s kamarády, členy rodiny, zaznamenejte své **zkušenosti**, doporučený věk hráčů a jakékoli další **osobní** komentáře.

Těším se na vaše seznamy i herní příslušenství do 16. ledna 2012. Když se budete chtít na něco zeptat nebo i podělit o svou radost z dosavadních výsledků, bez váhání se za mnou zastavte nebo mi napište na pechle73@seznam.cz

Hodně radostných zážitků i nečekaných objevů přeje

Lenka Pecharová

Sfing aneb Záhadné hádanky

Sfinga byla ve starověkém světě symbolem záhad a tajemství. I samo její tělo bylo dost zvláštní: hlava ženy, tělo lva, křídla orla a ocas hada. Záhada je, zдалipak byla krasavice, nebo obluda. Vypráví se o ní, že ráda trápila pocestné různými hádankami. Toho, kdo hádanku neuhodl, uškrtla, i když zůstává záhadou, jak mohla někoho škrtit, když neměla ruce. Až statečný řecký hrdina Oidipus její záhadnou hádanku uhodl, sama skočila ze skály a zabila se, což je taky záhadné, protože měla křídla a mohla klidně odletět. Hádanku záhaduplné sfingy zaznamenal téměř před dva a půl tisíce lety básník Sofokles:

„Který tvor ráno chodí po čtyřech nohou, v poledne po dvou a večer po třech?“ Jestli zvládneš uhodnout tuto hádanku jako chytrý Oidipus, určitě zvládneš splnit tyto úkoly:

1. a 2. třída

Tvým úkolem je vytvořit knížku hádanek s chytře ukrytými odpověďmi. V tvé knížce by mělo být alespoň 10 stran. Na obálku namaluj obrázek sfingy.

3. až 5. třída

Vytvoř z libovolného materiálu vlastnoruční hlavolam. K hlavolamu připoj na provázku lístek, kde bude stručný návod, co je cílem, a jméno výrobce (např. Dostat skleněnou kuličku skrz ucho jehly. Made by Chytrolín Hlavička). Řešení však neuváděj!

Zájemci z druhého stupně

Vytvoř webové stránky o hádankách a hlavolamech.

Na tvé výtvoř se těším do 13. ledna.

David Válka

Život Ježíše Krista v obrazech

Milí olympionici!

Období antiky je z našeho pohledu rozdělené časově na dvě části:

- doba před naším letopočtem
- doba našeho letopočtu.

Mezníkem mezi oběma obdobími je rok 0, rok narození Ježíše Krista.

Kristus jako Boží syn se narodil na zemi, aby zde žil jako člověk a svou smrtí na kříži zachránil svět. O jeho narození, životě a smrti hovoří čtyři evangelia Nového zákona.

Váš úkol bude následující: **vytvoř cyklus obrazů ze života Ježíše Krista.**

Přečtěte si nejdříve jedno z evangelíí a vyberte momenty, které v Ježíšově životě považujete za důležité. Kolik jich bude, záleží jen na vás (nejméně však 3).

Každou scénu z Ježíšova života pak ztvárněte libovolnou technikou – kresbou, malbou, grafikou, keramickým reliéfem....

Všechny obrazy budou tvořit jeden cyklus, podmínka tedy je, aby byly stejného formátu a velikosti.

Svůj cyklus obrazů mi pak odevzdejte nejpozději do středy 11. 1. 2012.

Ráda vám pomohu s výběrem témat i s jejich realizací, najdete mě každou středu odpoledne v keramické dílně.

Na krásné práce se těší

Alena Brožová

Písmo antické

Milí olympionici,

písmo, kterým dnes u nás píšeme a tiskneme, je výsledkem dvou a půl tisíciletého vývoje latinky, písma starých Římanů.

Písmo v Římě mělo i velký vliv na vznik architektonických forem.

Vášim úkolem bude bádát, jak se písmo v antické době vyvíjelo, vybrat si druh písma, které vás nejvíce zaujalo, a ztvárnit jeho podobu na papír většího formátu (například A3 A2). Můžete ztvárnit celou abecedu, nápis nebo citát. Při tvorbě použijte např. tuš, inkoust, pastelku... Svě díla tvořte na zajímavý papír, např. ruční. Díla odevzdejte do 13. 1. 2011.

Pevnou ruku Vám přeje

Kateřina Machová

Egyptian	Proto-Sanscrit	Phoenician	Early Greek	Greek	Latin
Α	𐤀	𐤀	Α	Α	A
Β	𐤁	𐤁	Β	Β	B
Γ	𐤂	𐤂	Γ	Γ	G
Δ	𐤃	𐤃	Δ	Δ	D
Ε	𐤄	𐤄	Ε	Ε	E
Κ	𐤅	𐤅	Κ	Κ	K
Μ	𐤆	𐤆	Μ	Μ	M
Ν	𐤇	𐤇	Ν	Ν	N
Ο	𐤈	𐤈	Ο	Ο	O
Ρ	𐤉	𐤉	Ρ	Ρ	R
Τ	𐤊	𐤊	Τ	Τ	T
Σ	𐤋	𐤋	Σ	Σ	S

Antická hudba a hudební nástroje té doby

Co dnes víme o antické hudbě? Skladeb se nám ze starověkého Řecka a Říma mnoho nedochovalo. To ovšem neznamená, že staří Řekové a později i Římané hudbu podceňovali. Naopak, tehdejší život byl hudbou doslova proniknut. Zpívalo a hrálo se při příležitostech slavnostních i všedních.

Věděli byste, co to byl např. a u l o s nebo k i t h a r a? Znali staří Řekové noty? Jak vůbec tóny zapisovali? Museli antičtí hudebníci také cvičit stupnice? Znali už intervaly? A co si vůbec o hudbě mysleli?

Pokud máš hudbu rád (a), seber odvahu a vydej se pátrat po kořenech naší evropské hudby, které leží právě v antice.

1. V první části své olympijské práce mi přines zprávu ze svého objevného hledání antických hudebních stop.
2. Ve druhé části zaměř pozornost na hudební nástroje, na které starověcí řečtí či římské muzikanti hráli a alespoň 5 jich nakresli a popiš.
3. Tato část je nepovinná – bonusová. Pokud se ti podaří sehnat přepis nějaké antické hudební památky do současné hudební notace a naučíš se ji zahrát na svůj hudební nástroj nebo mi ji zazpíváš, získáváš bonus navíc.

Těším se na výsledky tvého hudebního antického putování.

Eva Kukulová

Církevní otcové

Kdo to byli? Jako církevní Otcové se označují církevní spisovatelé křesťanského starověku, jejichž svědectví církev považuje za zvlášť závazné pro víru.

Často používáme přísloví, symboly a podobně, ale málokdy tušíme, kde všechny ty věci mají svůj původ. Dopad na náš dnešní život, ať už jsme schopni či ochotni si tuto skutečnost přiznat, uvědomit, mají lidé žijící před mnoha léty, stojící u samých počátků např. církve a křesťanských kořenů Evropy.

Mezi takové patří církevní otcové. Západní křesťanstvo dává tento titul svatým Jeronýmovi,

Řehoři Velikému, Augustinovi a Ambrožovi. Východní církev pak především svatému Basiliovi.

Svatý Ambrož je považován za obratného politika. Svými promluvy ovlivnil sv. Augustina a také ho pokřtil. Je patronem včelařů, výrobců svíček, učení, školních dětí, studentů.

Svatý Jeroným Je zvykem stavět v našich chrámech či domácnostech betlém. Souvisí se starobyloou úctou k místu narození Krista-Spasitele. Její kořeny sahají až k životu sv. Jeronýma, jenž se roku 385 odebral z Říma do Betléma, kde žil v blízkosti betlémské jeskyně až do své smrti roku 420. Zde, na místě, kde se narodil Pán Ježíš, vznikl také jeho překlad Písma svatého do latiny (Vulgata) a většina jeho listů.

Výrok Jeronýmův, že neznalost Písma je neznalostí Krista, nás může vést, povzbudit k častější četbě z Bible. Můžeme zde najít poučení, ale i povzbuzení, slova útěchy i naděje pro náš život. „Je třeba, aby se křesťané, mají-li nabýt pravého poznání Krista, vrátili s novým zájmem k Bibli.“

Svatý Augustin (znázorňovaný s hořícím srdcem v ruce), biskup v Hippo, v severní Africe žije v komunitě mnišského typu se svými kněžími, sestavuje svou Řeholi. Podle těchto pravidel – regulí dodnes žijí muži a ženy svůj zasvěcený život. Augustin byl různými mysliteli považován jak za posledního člověka antiky, tak za tvůrce středověku, či dokonce prvního moderního člověka. S tím souvisí to, že se o něj zajímali a zajímají nejen filozofové a teologové, ale jeho dějinný přínos uznávají i psychologové nebo sociologové.

Na celém světě existuje více než 130 náboženských komunit, které následují Augustinovu řeholi života založeného na evangelních principech lásky k bližnímu, přátelství a společenství. Např. premonstráti, Praha–Strahov, augustiniáni, Praha–Malá Strana.

Svatý Řehoř Veliký, je první a největší z papežů s tímto jménem a byl prvním mnichem, který zastával tento úřad. Zreformoval správu církevního majetku a z těchto příjmů věnoval velké sumy na pomoc těm, kdo utrpěli válkou, epidemiemi a hladomorem. Jeho reforma se týkala i liturgie, tedy např. i zpěvu (gregoriánský chorál). Sám sebe nazýval "služebníkem služebníků Božích". Toto označení převzali i jeho nástupci.

Milí žáci,

pouze velmi zkráceně jsem se zmínila o církevních otcích „Západu“. Vás vybízím i zv, abyste se pokusili více s nimi seznámit a najít cokoli, co nás s těmito muži antiky spojuje. Zjistit, čím jsou přínosem i nám, lidem 21. století může být velmi dobrodružné. K tomuto dobrodružství vás zv.

Zaujme tě atribut svatého Augustina – hořící srdce? Můžeš jej zpracovat výtvarně, můžeš se pokusit o literární dílo.

Rád se touláš po Praze a navštěvuješ její zákoutí? Můžeš nafotit, nakreslit sochy zmíněných světců a povyprávět, kde všude najdeme jejich „stopy“. Možná tě zaujme klášter premonstrátů na Strahově a vytvoříš dílo o tomto místě a těch, kteří v něm žijí. Více tě zajímá hudba než výtvarné umění? Pak jistě rád obohatíš sebe i jiné prací o chorálu.

Téma i technika zpracování jsou libovolné vzhledem k postavám církevních otců.

V případě potřeby pomoci, konzultace, mne najdeš v kabinetu u druhé třídy (mimo pátek).

Prosím o odevzdání prací do 16. ledna 2012.

Těším se na vaše práce a přeji chuť i tvůrčí inspiraci.

Mlada A. Věhová

Mozaika

Milé děti,

pár velice stručných slov o uměleckém výtvaru, artefaktu, kterému se říká mozaika. Jak popsat mozaiku? Přibližně by se dalo říci, že je to výtvarná technika, kde se skládají a nalepují drobné, tesáním upravené kamínky na pevný podklad. Na podklad se materiál různým způsobem nalepí. Materiálem mozaiky mohou být nejrůznější prvky. Třeba keramika – tak pracovali už ve staré Babylonii tisíc let před naším letopočtem. Na "vynález" mozaiky přišli nezávisle nato v latinské Americe v říši Inků a Aztéků, zachovaly se mozaiky ze zlatých plíšků. Později se používalo sklo a smalt. Ve staré Byzanci a v průběhu několika set let v době románského a gotického slohu se toto umění dál rozvíjelo. Střediskem byla Itálie - Ravenna, Benátky, Florencie, Řím, Neapol. Raně křesťanské baziliky navázaly na antické dědictví.

Celý středověk uctíval mozaiku pro její pohádkovou krásu a zářivou barevnost. Vy byste se mohli podívat na naši nejstarší mozaiku, dílo italských mistrů, zářící zlatem nad bočním vchodem katedrály sv. Víta na Pražském hradě. Dílo pochází z doby Karla IV. a zobrazuje Poslední soud. Právem se jmenuje toto průčelí s mozaikou Zlatá brána. Další zlatou mozaikou, tentokrát z 19. století, můžete vidět v průčelí baziliky na Vyšehradě a ještě v mnoha kostelích.

Cesta mozaiky pokračuje až po dnešek. Tuto krásnou, znovu vzkříšenou techniku si můžete prohlížet v některých stanicích pražského metra i vestibulech budov. A všimli jste si, po čem šlapete na našich chodnicích? To je také mozaika, i když z větších, průmyslově opracovaných kostek. Uvidíte, že každý ornament je jiný a velice krásí naše město.

Dostáváme se ke kamenné mozaice, která je tak stará, jako velké umění Řecka a Říma. Na území Peloponésu a řeckých ostrovů se od 5. a 6. století před naším letopočtem rozvíjelo umění plastiky, sochařství a také kamenné mozaiky, tvořené z mramorů v úzké barevné škále - bílé, černé, šedé a hnědé. Mozaiky zobrazovaly ornamenty, i složité obrazové kompozice. Pokrývaly stěny a plochy podlah v chrámech, palácích a amfiteátrech. Oproti malířství, které podle pramenů bylo skvělé, ale nedochovalo se, mozaika byla trvanlivá a odolala času. V helénské době její mistrovství dosahovalo vrcholu. Římská kultura ji přejala a rozhojnila. Sláva mozaiky pokračuje ve starém Římě. Její nádherné ukázky jsou dnes zvláště v galerii Vila Borghese, v amfiteátru v Ostii, v muzeu v Neapoli a snad největší sbírka v muzeu v Tunisu.

Tolik zasvěcený výklad. Pokud vás oslovil natolik, že se rozhodnete zaměřit své olympijské téma na tuto disciplinu, mám pro vás 2 úkoly:

1. teoretický - **vyhledejte v Praze alespoň 10 mozaiek**, sežeňte a napište co nejvíc informací, ev. namalujte, či vyfotografujte. Alespoň jedna by měla být od ak. malířky Jiřiny Adamcové
2. praktický - **vytvořte sami jakoukoli mozaiku**

Přeji vám hodně radosti a úspěchu jak při hledání, tak při tvoření. Pokud budete potřebovat, ráda vám pomůžu. Najdete mě v družině, nebo mě můžete volat na č. tel. 777 221 343.

Své práce mi odevzdejte do 13. 1. 2012

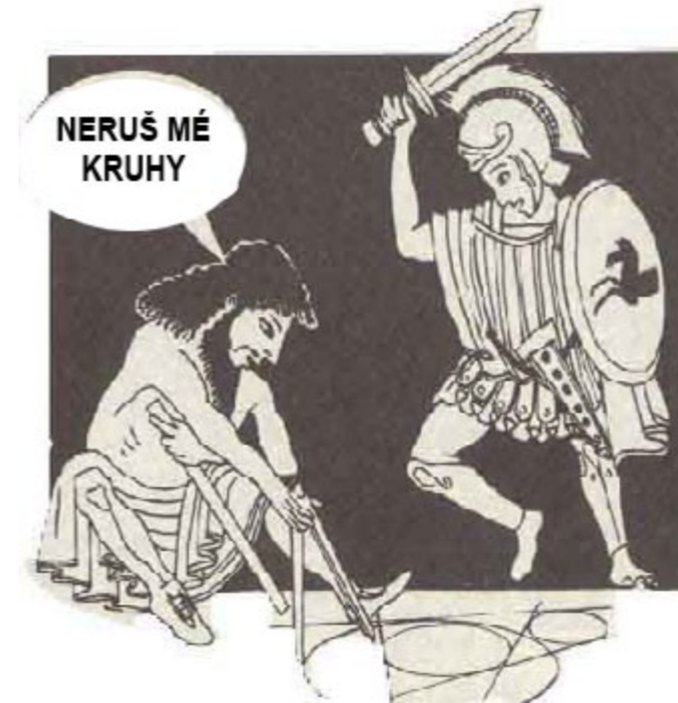
Jarka Pecharová

Matematika v tóze

Drazí olympionici, v matematické části nebude třeba vymýšlet nové důkazy, rýsovat složité konstrukce či objevovat nové vlastnosti čísel. Místo toho si připomeňme slavné vědce a myslitele jako byl Pythagoras, Eukleides, Archimédes či Thalés z Milétu.

Vášim úkolem bude vybrat si jednoho z nich a ještě lépe jediný z jejich objevů a přehledně ho ve formátu A3 zpracovat. Je na vás, kterou částí se inspirovujete – zda kreslením čar do písku, složitými modely sluneční soustavy nebo něčím úplně novým a lépe pochopitelným. Proto hloubejte, bádejte, piďte se a podejte zprávu o objevech svých i svých předchůdců.

Michal Benko

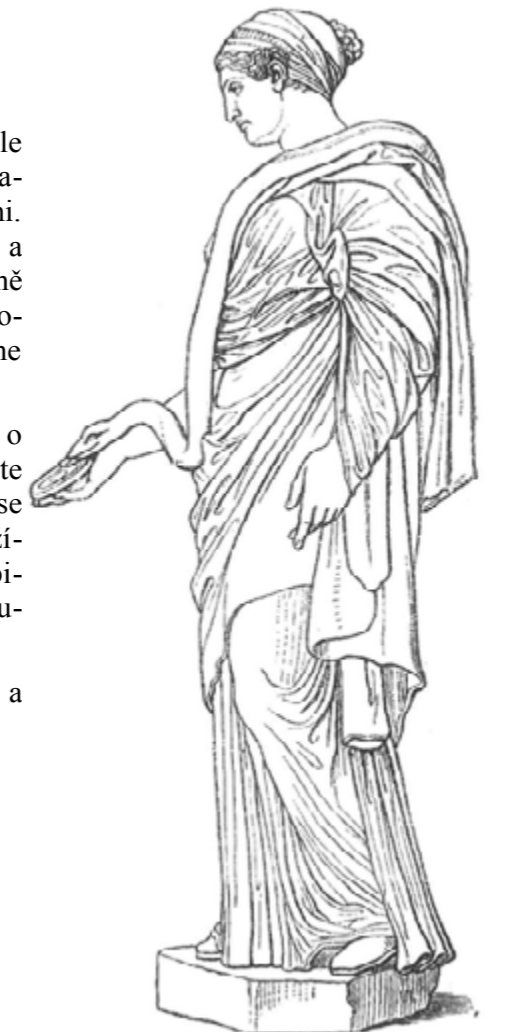
Antická hygiena

Od časů antiky uplynulo již více než dva tisíce let, ale v mnoha ohledech nás ohromuje vyspělost tehdejší civilizace. Například hygiena byla na překvapivě vysoké úrovni. Nedosahovala kvality, jakou známe z domova, ze školy a ulic našeho města. Ale už tehdy byla téměř v každém domě kanalizace. V kašnách tekla voda přivedená z dalekého okolí. Chodilo se do lázni stejně, jako my dnes navštívujeme aquaparky.

Vášim úkolem je napsat na svitek krátkou zprávu o stavu hygieny v jednom z antických měst. Zprávu doplňte obrázky z městských lázní, záchodů a viaduktů. Zkuste se zamyslet například nad tím, jaké kosmetické přípravky užívali. Čím si čistili zuby? Zda se muži holili, ženy depilovaly? Jak dlouhé vlasy nosili? Jestli ženy nebo muži používali nějaké parfémy a líčidla?

Přeji hodně úspěchů při zpracování tohoto tématu a těším se na vaše svitky!

Lucie Flachsová

Koňohrátky a vozatajství

Vážení olympionici!

K antické olympiádě patřili bezesporu koně. V dobách antických byly nedílnou součástí každé olympiády vozatajské soutěže. My jsme však pražští olympionici 21. století, kteří znají koně především z televize a z obrázků. Nevadí!

Cílem této naší olympijské sekce bude přiblížit vám alespoň trochu tajemství práce s koněm a ještě si k tomu zkusíme zasoutěžit a pobavit se u toho. Tato disciplína je určena pro zkušené jezdce i naprosté začátečníky z prvního i z druhého stupně.

V době Olympiády Veselé školy se naše známá obora Hvězda promění v olympijský stadion a vy, moji milí, se stanete opravdovými soutěžícími olympioniky. V čem se bude soutěžit?

Soutěžní úkoly pro první stupeň

1. Vyskoč bez pomoci hipologa do sedla a ujdí s ponikem Dianou 10 metrů, potom ji zastav.
2. V průběhu krokové vyjížďky s vodičem nebo bez vodiče sesbírej co nejvíce sladkostí zavěšených ve výšce podél našeho stadionu. Ulovené sladkosti budou tvé, za každou sladkost získáš jeden soutěžní bod.
3. Vyskoč na koně, rozejdi ho s plnou nádobou vody. Tvým úkolem bude projet vytyčenou trasu (můžeš i za pomoci vodiče) a nevylít z nádoby vodu.
4. Vystřel za jízdy v klusu tři šípy na pohyblivý terč.

Všechny soutěžní disciplíny budou bodovány, vyhrává soutěžící s největším bodovým součtem. Všichni olympionici budou mít jedno cvičné odpoledne, kdy dostanou šanci si vše na vlastní kůži vyzkoušet. Cvičné odpoledne bude 14. listopadu. Od školy budeme odcházet ve 13.30 a zpět se vrátíme kolem 17. hodiny. Mohou s námi jít i děti, které nejsou přihlášeny na koně.

Hlavním soutěžním dnem bude pondělí 21. listopadu. Odcházíme opět ve 13.30 od školy a zpět se vrátíme až v 17.30.

Úkoly pro druhý stupeň

Úkoly pro druhý stupeň budou téměř stejné. Výjimkou bude pouze úkol číslo 1. Druhostupňoví olympionici se pokusí vyskočit na fjordského ponyho Vojtu. Jinak je vše stejné. Zvlášť budou hodnoceni žáci prvního a druhého stupně.

Vozatajské odpoledne v pondělí 28. listopadu

Všichni olympionici, kteří projdou všemi úkoly prvního kola, budou pozváni na skutečné vozatajské klání, které se bude konat opět v oboře Hvězda v pondělí 28. listopadu. V tento den si budete moci vyzkoušet jezdit s koněm ve vozíku a ti nejlepší jej budou moci zkusit i řídit.

Hodně zdaru, klidného koně a přesnou mušku přeji velkým i malým soutěžícím v této olympijské sekci!

Martin Prokopius

Kalokagathia – v krásném těle dobrý duch (TV)

Staří Řekové měli vytříbený smysl pro krásu. Tvrdili, že milé člověku není jen to, co má ušlechtilý povrch a ladné křivky, ale především to, co je ve vnitřní harmonii krásy a dobra. Co je dobré je krásné a co je krásné je dobré – to je ideál kalokagathia (καλοκαγαθία). A tak může být krásný starý člověk, je-li dobrý a ctnostný, může být krásný nemocný člověk, je-li dobré mysli – optimistou, může být krásný každý, kdo se snaží o dobro. Tomuto ideálu „krásy v dobru“ se žáci věnovali na starověkých školách výukou múzických umění (músai-on) a tělocvikem (gymnasion).

A tak jste, milí sportovci vyzváni i vy ke zúšlechťení svých těl přípravou na olympijská klání ve dvou tělocvičných disciplínách:

Olympijský sedmiboj

Trojboj

V úterý 22. listopadu v tělocvičně Soukenická 10 proběhne olympijské klání ve třech disciplínách: řecko - římský zápas, střelba z luku, vzpírání.

Čtyřboj

V úterý 29. listopadu na Letné proběhne klání v klasických atletických disciplínách: běh, hod diskem, hod oštěpem, skok daleký.

Soutěžit se bude ve třech věkových kategoriích: 1. a 2. třída, 3. až 5. třída, II. stupeň. V zápase budou navíc váhové kategorie. Z každé disciplíny lze získat maximálně 10 bodů, druhé místo 7 bodů a třetí místo 4 body, účast v disciplíně 1 bod. Účastník s nejvyšším počtem nasbíraných bodů se stane vítězem, který dostane vavřínový věnec, pohár a bude mu provolána třikrát sláva.

Sportu zdar, kráse zář,
nad dobrou duší svatozář!

Miroslav Zagrapan, David Válka, Michal Benko

Soutěže pro druhý stupeň

Antika u nás ve škole

Milí olympionici!

I v letošním roce se můžete školní olympiády účastnit dvěma způsoby:

1) **Individuálně.** Můžete vypracovat téma z olympijského časopisu, které vás zaujme, po dohodě s příslušným učitelem, který téma vyhlašuje.

2) **V týmové práci celé třídy.** Stejně jako v loňském roce i letos budete téma zpracovávat v rámci celé třídy. Můžete si vybrat z následujících možností:

- nastudovat krátké divadlo, scénku, dramatizaci textu, poezii....
- vytvořit počítačovou prezentaci na dané téma
- vyzdobit třídu v duchu tématu (POZOR! Zásahy do prostoru třídy VŽDY konzultujte se svým třídním učitelem!)
- obléci se v duchu tématu
- ...dalším nápadům se meze nekladou!
- účastnit se vědomostní soutěže – otázky bude zadávat paní ředitelka spolu se svou skupinou učitelů
- bojovat sedmiboj dle instrukcí týmu pana učitele Zagravana
- zúčastnit se soutěže Veni, vidi, vici S. Benedicty Hubnerové.

Ve zvolený den v lednu 2012 (bude oznámen s dostatečným předstihem) proběhne „vernisáž“ projektu a každá třída předvede před komisí učitelů svoje pojetí tématu. Stejným způsobem proběhnou i ostatní soutěže výše uvedené. Hodnotit se bude originalita, kvalita práce a spolupráce celé třídy.

Nejlepší třída pak získá nejvíce bodů do celkového bodování tříd, na vítěznou třídu čeká plavba parníkem po Vltavě s pohoštěním

Proto pracujte, získávejte co nejvíc informací, spolupracujte jako tým, tvořte!

S realizací nápadů rády pomůžeme!

Alena Brožová a Jana Rálková

Vědomostní soutěž

Tato soutěž je další možností pro získání bodů pro celou třídu.

Zvítězí ten soutěžní tým, jehož členové budou mít hodně vědomostí z více oborů. Soutěž proběhne podobným způsobem jako při loňské olympiádě (viz televizní pořad Riskuj). I soutěžních kategorií bude letos několik. V jedné z nich se uplatní znalosti o běžném životě antických lidí. Téma této kategorie zní: **Léčivé rostliny, hygiena, kosmetika, vaření, jídlo a pití v době antiky.** Téma je zajímavé, doufám, že nadchne i Vás, žáky druhého stupně Veselé školy, a že se v hojném počtu přihlásíte, abyste získali co nejvíce bodů pro svou třídu.

Těším se na Vaši účast!

Eva Maredová

Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem!

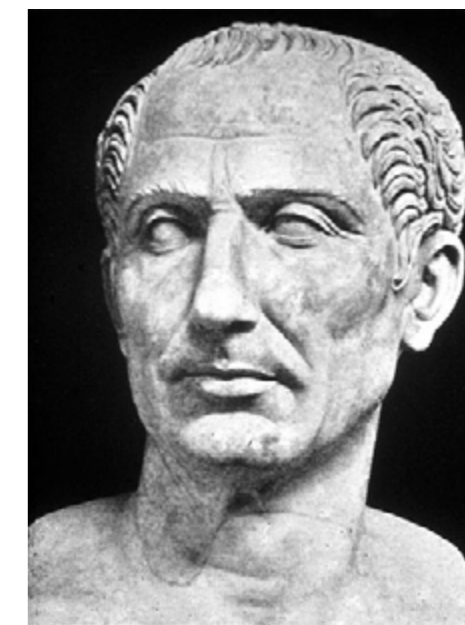
Veni, vidi, vici!

I tento výrok si spolu s Juliem Caesarem budete moci dopřát (a nemusíte kvůli tomu porážet žádného krále a ztrácet své vojáky v kruté válečné vřavě), pokud se odvážíte vstoupit do méj soutěže.

Antičtí velikáni (alespoň podle slavných historiků) měli sklon trusit nepřeborné bohatství moudra v podobě slavných výroků, kterými učitelé už od středověku zatěžovali hlavy svých žáků v dojemné snaze zprostředkovat jim klasickou moudrost. A kupodivu se těm středověkým kantorům podařilo nejen obtížit své studenty vědomostmi, ale také zachránit mnohé krásné z antické moudrosti pro dnešek. A protože i já se řadím k těmto “trýznitelům” bažících po Vašem zušlechtění, bude Vás v soutěži naší olympiády čekat **více než pět desítek klasických výroků, jež bude nutno přiřadit jednotlivým osobnostem.** Těšit se můžete na řecké a římské filosofy, vojevůdce, vládcy, církevní otce, spisovatele, historiky, věštec a umělce všeho druhu. Na závěr je nutno dodat, že v této soutěži si budete mít možnost vybrat z nabídnutých variant. Ke studiu Vám **doporučuji seznam výroků,** který bude vyhotoven do úterý 25. října 2011 a dodán do každé třídy v jedné kopii. Pokud toužíte po hlubším a soustavnějším počtení klasických výroků i s komentářem situace, ve které byl ten který “kousek” pronesen, pak doporučuji populární knihu Minimum klasických výroků od Slávky a Jesiky Poberevých z roku 1995.

Všem přeji pěkné chvíle nad tajemstvím věčně živých starověkých slov a těším se na naše intelektuální klání.

S. Benedicta OP

Pro účast v každé disciplíně je třeba vyplnit přihlášku a odevzdat ji příslušnému učiteli.

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____

Jméno a příjmení: _____

Třída: _____

Disciplína: _____

Podpis: _____